

ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРОВЕДЕНОГО ОПИТУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ, ЩО НАВЧАЮТЬСЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ 051 «БІЗНЕС ЕКОНОМІКА» ЩОДО РІВНЯ ЇХ ЗАДОВОЛЕНОСТІ ЯКІСТЮ ДАНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМАНСЬКОМУ НУС У 2023/2024 Н.Р.

З метою внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти кафедрою «Економіки» Уманського НУС було проведено опитування здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою 051 «Бізнес економіка». Основна мета даного опитування полягала у визначенні можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії, відповідності форм, методів навчання і викладання вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Моніторинг задоволеності здобувачів наданням освітніх послуг проводився шляхом проведення анонімного online-анкетування. В опитуванні взяли участь 8 здобувачів вищої освіти денної форми навчання.

На запитання «Як Ви оцінюєте рівень якості надання освітніх послуг Уманським НУС?» 100,0% респондентів зазначили, що високо (рис. 1).

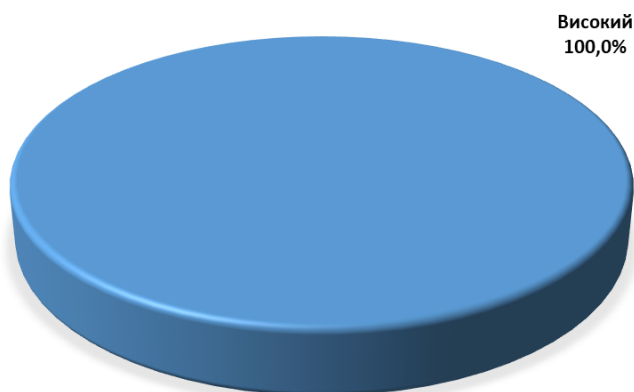

Рис.1. Оцінка рівня якості надання освітніх послуг (у відсотках)

В Університеті і на кафедрі економіки докладається чимало зусиль, щоб освітнє середовище всебічно задовольняло потреби й інтереси здобувачів вищої освіти.

Слід зазначити, що на запитання «Чи задовольняє освітнє середовище в Уманському НУС Ваші потреби та інтереси?» 8 учасників опитування (100,0%) відповіли ствердно (рис. 2). Відповідно 100,0% респондентів стверджують, що їм постійно надається організаційна, інформаційна та консультативна підтримка на кафедрі (рис. 2).

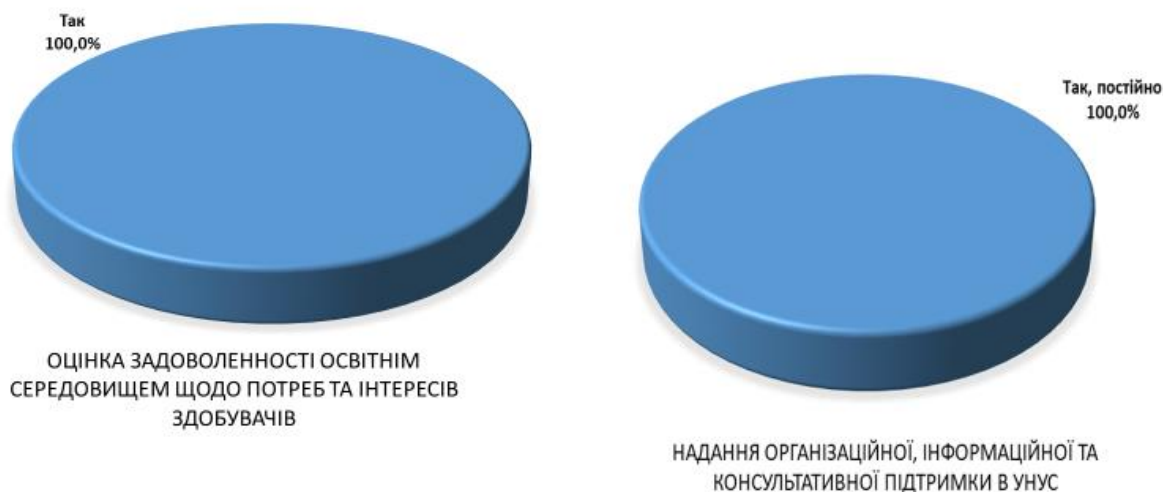

Рис.2. Оцінка задоволеності освітнім середовищем щодо потреб, інтересів та підтримки здобувачів (у відсотках)

На питання анкети «Які проблеми, на Вашу думку, найбільшою мірою ускладнюють навчання за обраною спеціальністю?» здобувачам пропонувалось обрати відповідь з наступного переліку (кількість виборів не обмежувалася).

Узагальнені результати відображені у табл. 1.

Таблиця 1

Які проблеми найбільшою мірою ускладнюють навчання, на думку опитаних здобувачів

Перелік проблем	Кількість здобувачів	Відсоток
Особиста неорганізованість	7	87,5
Необхідність поєднання роботи і навчання	1	12,5
Надмірний обсяг навчального навантаження	1	12,5
Недостатня вмотивованість до навчання	0	0,0
Недостатня практична підготовка	0	0,0
Низький рівень організації самостійної роботи	0	0,0
Недостатнє забезпечення навчально-методичною літературою	0	0,0
Спосіб подання інформації викладачами	0	0,0
Відсутність такту педагогічної майстерності при викладанні окремих дисциплін	0	0,0

Найбільш актуальними є проблеми перших позицій: особиста неорганізованість (обрали 87,5% опитаних), необхідність поєднувати навчання і роботу та надмірний обсяг навчального навантаження (по 12,5%).

На наступне питання анкети «Чи своєчасно Вам надається доступна та зрозуміла інформація щодо цілей, змісту, програмних результатів навчання та поточного оцінювання в межах окремих дисциплін?» 75,0% респондентів стверджують, що викладач пояснює все на першому ж занятті, інші ж отримують її з інтернет ресурсів, зокрема на офіційному сайті університету та кафедри. (рис.3).

Рис. 3. Інформованість здобувачів освіти про цілі, зміст та завдання освітньої програми, порядок і критерії оцінювання (у відсотках)

На запитання «Чи забезпечить зміст освітньої програми та її структура (набір обов'язкових та вибіркового навчальних дисциплін) Вашу майбутню успішну діяльність за спеціальністю?» ствердно відповіли 100,0% опитаних здобувачів (рис.4).

Можливістю формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через вільний вибір навчальних дисциплін повністю задоволені 100,0% респондентів(рис.4).

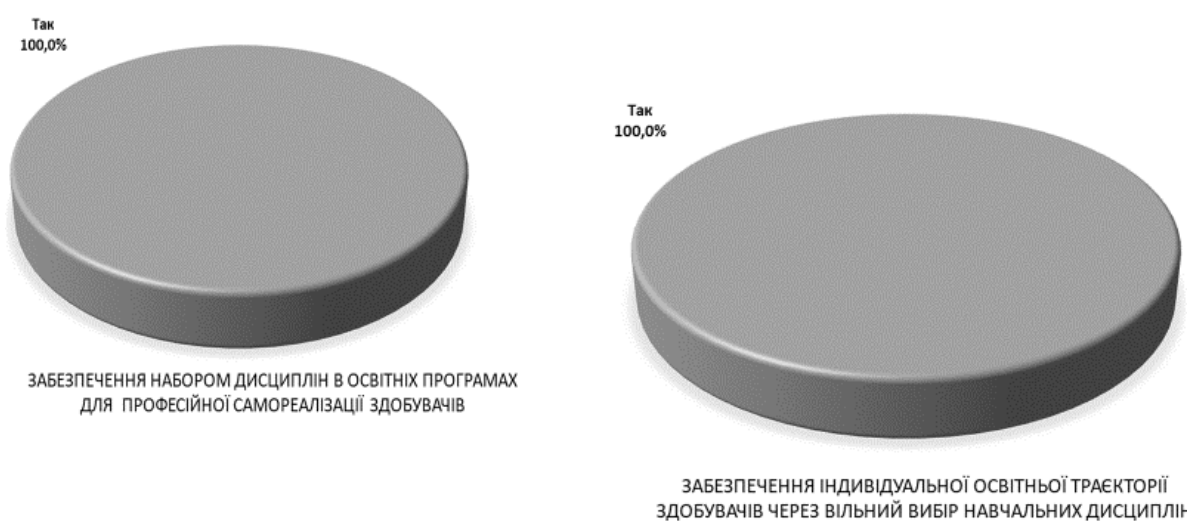

Рис. 4. Забезпечення набором обов'язкових та вибіркового навчальних дисциплін у освітніх програмах, зокрема через вільний вибір (у відсотках)

Блок запитань щодо якості освітнього процесу дає змогу визначити рівень студентського задоволення якістю викладання дисциплін та системи оцінювання.

Здобувачі вищої освіти під час анкетування засвідчили, що цілком задоволені формами і методами навчання та викладання дисциплін за обраною спеціальністю (100,0%) (рис. 5).

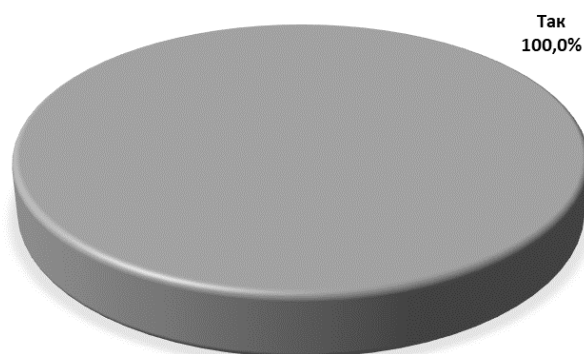

Рис.5. Задоволеність формами і методами навчання та викладання дисциплін за обраною спеціальністю (у відсотках)

У виборі інтерактивних методів навчання і форм проведення занять при вивченні дисциплін найбільшу перевагу здобувачі надають діловим іграм (87,5%) та презентаціям (графіки, таблиці) і роботам в групах (по 75,0%). У ранжуванні методів і форм організації занять саме ці були обрані більшістю здобувачів (рис. 6).

Рис.6. Рейтинг інтерактивних методів навчання і форм проведення занять серед здобувачів (у відсотках)

Позитивним моментом є те, що 93,5% здобувачів задоволені організацією самостійної роботи на кафедрі економіки Уманського НУС (викладачем визначені вимоги, надані рекомендації щодо виконання домашніх завдань,

визначена необхідна література та зазначені джерела її отримання), 6,5% здобувачів задоволені частково (рис. 7).

Освітня програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 051 «Економіка» також спрямована на стимулювання до самоосвіти та науково-дослідницької діяльності. Саме стимулювання до науково-дослідницької діяльності лежить в основі студентоцентричного підходу до навчання та сприяє розвитку самостійності, креативного та критичного мислення студента, здатності виявляти ініціативу. Більша половина (61,3%) опитуваних оцінила високо стимулювання до самоосвіти та науково-дослідницької діяльності, інша ж частина вважає, що таке стимулювання лише часткове (рис. 7).

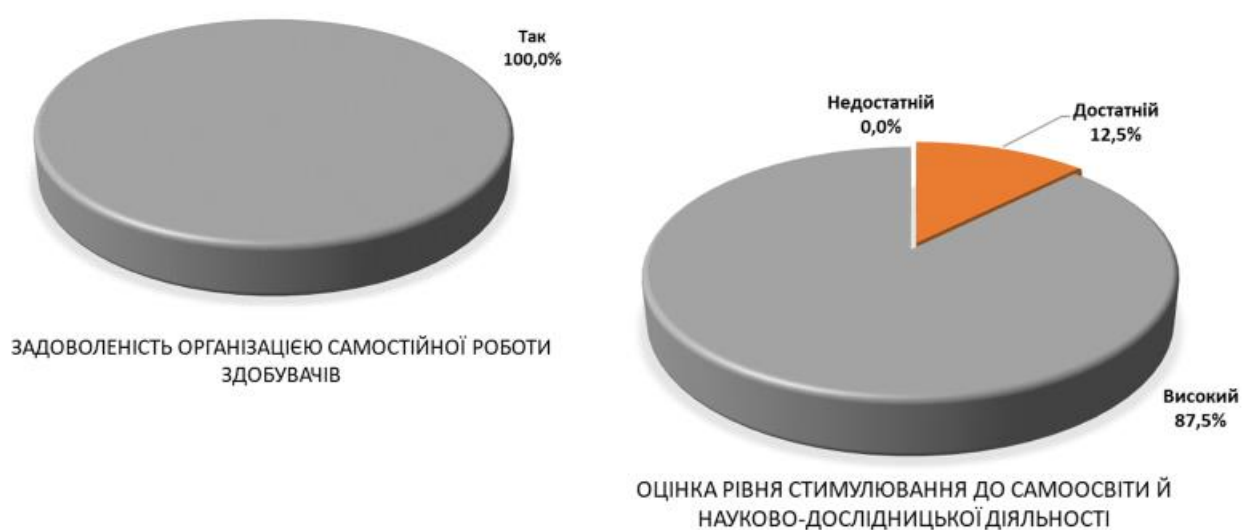

Рис.7. Задоволеність організацією самостійної роботи та науково-дослідницької діяльності (у відсотках)

Результати анкетування здобувачів вищої освіти підтвердили, що практично усім надається доступна та зрозуміла інформація щодо форми контрольних заходів та критеріїв їх оцінювання з навчальних дисциплін. Це надається викладачами переважно на першому занятті в усній формі (62,5% респондентів засвідчили це) або інформує, де є ця інформація на сайті університету (37,5%) (рис. 8).

Рис.8. Інформованість здобувачів освіти щодо форми контрольних заходів та критеріїв їх оцінювання (у відсотках)

Процедури забезпечення якості оцінювання передбачають ознайомлення студентів заздалегідь з існуючими методами оцінювання, критеріями виставлення оцінок, які оприлюднені і знаходяться у відкритому доступі (зокрема на веб-сайті університету та кафедри). Відповідно, переважна більшість здобувачів цілком згодні з тим, що існуючі процедури проведення контрольних заходів запобігають конфлікту між студентом і викладачем щодо об'єктивності оцінювання.

Як свідчать результати опитування, абсолютна більшість здобувачів (100,0%) задоволені процесом оцінювання в ході поточного й підсумкового контролю, який є об'єктивним і неупередженим. Також 100,0% здобувачів обізнані з процедурою оскарження оцінювання у разі потреби.

Узагальнені відповіді по питаннях оцінювання і оскарження його результатів представлені на рис.9.

Рис.9. Об'єктивність та неупередженість поточного та підсумкового контролю і оскарження його в разі потреби (у відсотках)

Респондентам також було запропоновано визначити результати залучення професіоналів-практиків, експертів та представників роботодавців до освітнього

процесу, насамперед, до аудиторних занять. Отримані за результатами анкетування дані дають змогу стверджувати, що 100,0% респондентів повністю задоволені і бажають переймати досвід професіоналів-практиків безпосередньо в навчальному процесі.

Університет і кафедра економіки приділяє велику увагу якості навчальних ресурсів та відповідає за забезпечення ефективної та безперебійної роботи комп'ютерної та мережевої інфраструктури, інформаційних сервісів та їх розвиток до вимог користувачів. Наступний блок запитань дозволив детальніше проаналізувати рівень задоволеності здобувачів ресурсним забезпеченням освітньої програми. Узагальнені відповіді представлені у табл. 2

Таблиця 2

Моніторинг дослідження наявності та доступності ресурсного забезпечення Уманського НУС

Критерії якості ресурсного забезпечення	Кількість здобувачів	Відсоток
<i>Чи використовуються сучасні засоби навчання в Уманському НУС (спеціалізовані аудиторії, комп'ютерні класи, тренажери, мультимедійне обладнання, інтерактивні дошки тощо)?</i>		
так	7	87,5
частково	1	12,5
ні	0	0
<i>Чи задоволені Ви рівнем інформаційної підтримки (зручне та ефективне інформування стосовно різних аспектів навчання, вільний та безоплатний доступ до електронних інформаційних ресурсів)?</i>		
так	8	100,0
частково	0	0,0
ні	0	0,0
<i>Чи задовольняють Вас технології дистанційного навчання, які використовуються в Уманському НУС?</i>		
так	8	100,0
частково	0	0,0
ні	0	0,0
<i>Чи задоволені Ви якістю підручників, методичних посібників, лекційних матеріалів, які пропонуються Вам для опанування навчальних дисциплін?</i>		
так	8	100,0
частково	0	0,0
ні	0	0,0

На основі результатів опитування можна зробити висновок, що забезпеченість технічними, навчально-методичними та інформаційними ресурсами була достатньо високою, відповідала їх очікуванням та сприяла професійному зростанню.

Освітня програма 051 «Бізнес економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів

вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Опитування здобувачів щодо практикозорієнтованості навчання показує, що 87,5% задоволені обсягом практики та 12,5% опитуваних задоволені частково (рис. 10). Відповідний і відсоток задоволеності здобувачами тих компетентностей, які вони здобули та/або розвинули під час практичної підготовки (рис. 10).

Рис.10. Задоволеність обсягом практичної підготовки та компетентностями, здобутими та/або розвиненими під час практичної підготовки (у відсотках)

Університет і кафедра економіки зокрема популяризує академічну доброчесність та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. Відповідно на питання «Чи ознайомлені Ви з нормативними документами, які регулюють політику дотримання академічної доброчесності в університеті?» 100,0% опитуваних стверджують, що ознайомлені.

На питання «Яким чином популяризується академічна доброчесність в Уманському НУС?» здобувачам пропонувалось обрати відповідь з наступного переліку (кількість виборів не обмежувалася). Узагальнені результати відображені на рис.11.

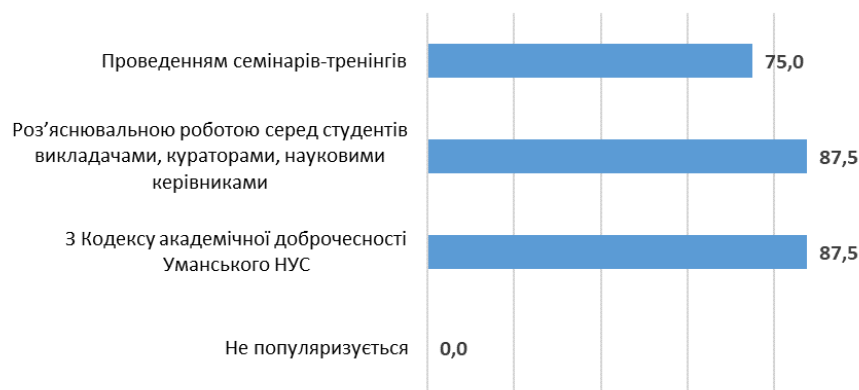

Рис.11. Популяризація академічної доброчесності в Уманському НУС (у відсотках)

Опитування стосовно питань доброчесності стосувалося також питань плагіату та хабарництва (рис.12). На основі результатів опитування можна зробити висновок, що, на думку респондентів, спостерігається тенденція покращення ситуації стосовно проявів академічної недоброчесності порівняно з минулими роками. 100,0% студентів із загальної кількості опитаних стверджують, що не стикалися з проявами недоброчесності.

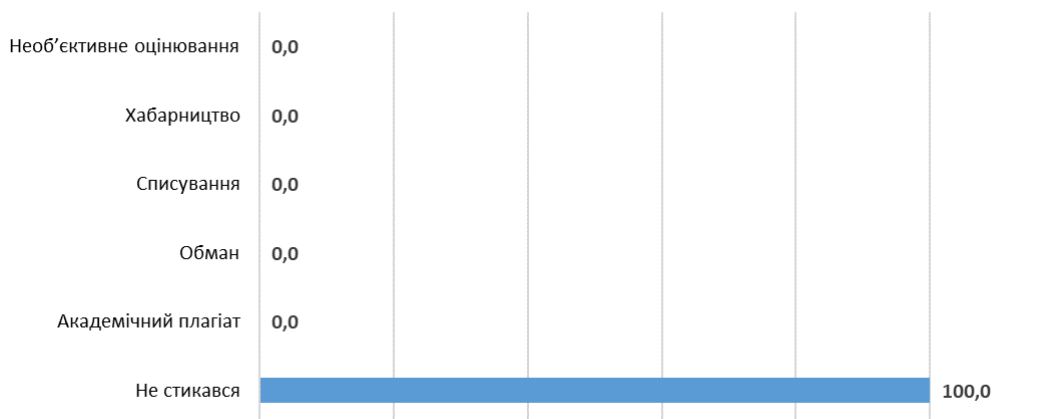

Рис. 12. З якими проявами академічної недоброчесності Ви стикалися в університеті? (у відсотках)

Підсумовуючи варіанти відповіді на запитання «Які з перерахованих заходів застосовуються в університеті до здобувачів вищої освіти у випадку виявлення ознак академічної недоброчесності в їх роботах?» (кількість виборів не обмежувалася), можна зробити висновок, що здобувачі вищої освіти ознайомлені з заходами та технологічними рішеннями, які використовують в університеті для протидії порушенням академічної доброчесності та не стикалися з такими випадками (рис. 13).

Рис. 13. Заходи, які застосовуються в університеті до здобувачів у випадку виявлення ознак академічної недоброчесності (у відсотках)

У ході анкетування здобувачі вищої освіти з'ясувалося чи є безпечним для їхнього життя і здоров'я освітнє середовище Уманського НУС та на кафедрі економіки. Результати проведеного анкетування здобувачів вищої освіти

засвідчили позитивну оцінку стану забезпечення охорони праці та безпеки життєдіяльності в університеті. 100,0% здобувачів стверджують, що освітнє середовище в Уманському НУС є цілком безпечне для їхнього життя і здоров'я (рис. 14).

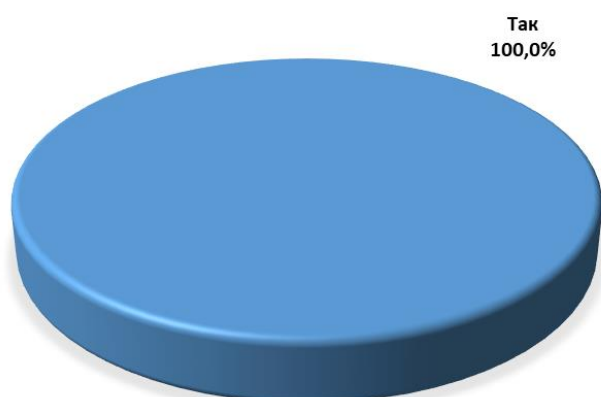

Рис. 14. Безпечність освітнього середовища Уманського НУС для життя і здоров'я здобувачів (у відсотках)

Також, по результатам анкетування щодо безпечності освітнього середовища для життя і здоров'я студентів можна зробити висновок, що відповідні послуги надаються університетом на високому рівні і задовольняють більшість студентів в їх потребах і інтересах, інша ж частина не потребувала таких консультацій (рис.15).

Рис. 15. Забезпечення університетом безпечності освітнього середовища для життя та здоров'я (у відсотках)

При проведенні анкетування також досліджувалась наявність соціальної підтримки, яка надається студентам під час навчального процесу, якщо у них виникають певні труднощі. Останнє анкетування показало, що здобувачі вищої освіти у своїй більшості задоволені можливостями, які надає їм освітнє середовище Уманського НУС. За результатами опитування перші позиції займають: наявність скриньки довіри – 100,0% та наявність закладів громадського харчування (75,0%) (рис. 16).

Рис. 16. Напрями надання соціальної підтримки (у відсотках)

Узагальнюючи надані відповіді на запитання щодо академічної мобільності «Чи ознайомлені Ви з програмами міжнародної академічної мобільності (проходження міжнародних практик, навчання за програмами/грантами за кордоном тощо)?» 100,0% здобувачів ознайомлені з такими можливостями (рис. 17).

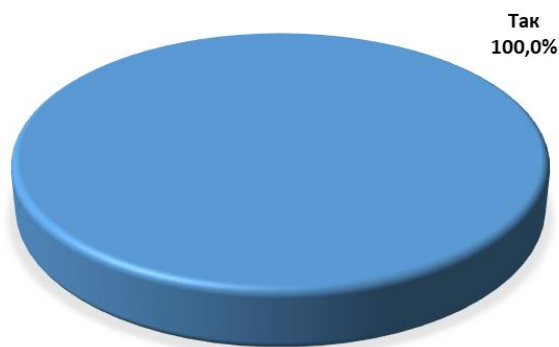

Рис. 17. Можливості міжнародної академічної мобільності (у відсотках)

Згідно опитування, 100,0% здобувачів задоволені рівнем організації студентського самоврядування в Уманському НУС. Відповідно багато студентів приймають активну участь у заходах, які проводяться студентським самоврядуванням (рис. 18).

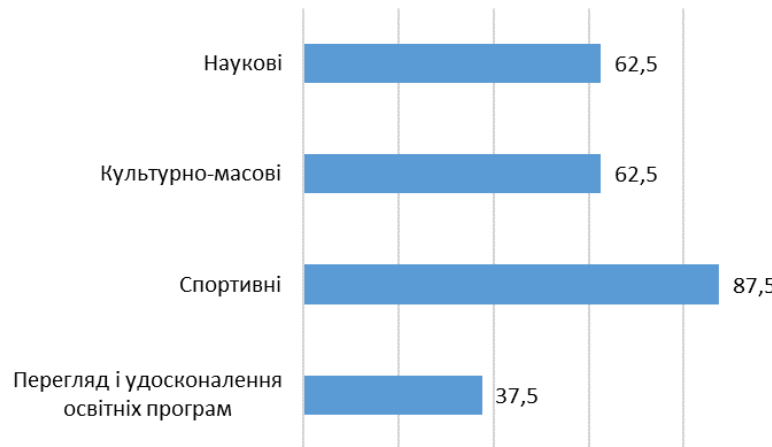

Рис. 18. Участь здобувачів у заходах, що проводяться Радою студентського самоврядування? (у відсотках)

Варто пам'ятати той факт, що задоволеність студентів якістю освітнього процесу в цілому та якістю освітніх програм, зокрема, є основним із основних факторів.

На питання «Що, на Вашу думку, слід удосконалити в освітній програмі для Вашої спеціальності?» 7 здобувачів (87,5%) із загальної кількості опитуваних відповіли, що їх все влаштовує в освітній програмі «Бізнес економіка», та 1 студент наголосив на необхідності збільшення обсягу часу на практичну підготовку.

Загальні висновки та рекомендації

За результатами опитування з'ясовано, що в Уманському НУС та на кафедрі економіки забезпечено високий рівень освітньої, організаційної, інформаційної, соціальної та консультативної підтримки здобувачів другого (магістерського) рівні освіти, що навчаються на освітній програмі 051 «Бізнес економіка».

З метою постійного удосконалення освітніх послуг пропонується вживати наступних заходів:

1. Постійне підвищення якості вищої освіти, удосконалення освітньої програми, орієнтованої на вимоги ринку праці.

2. Організація зустрічі з психологом чи професіоналом-практиком по темі особистої неорганізованості здобувачів «Якщо у вашому житті панує хаос та безлад, слід задуматись над тим, що ви маєте проблеми з цінністю часу. Тож насамперед слід позбутись хронофагів – це ті справи, які забирають ваш час».